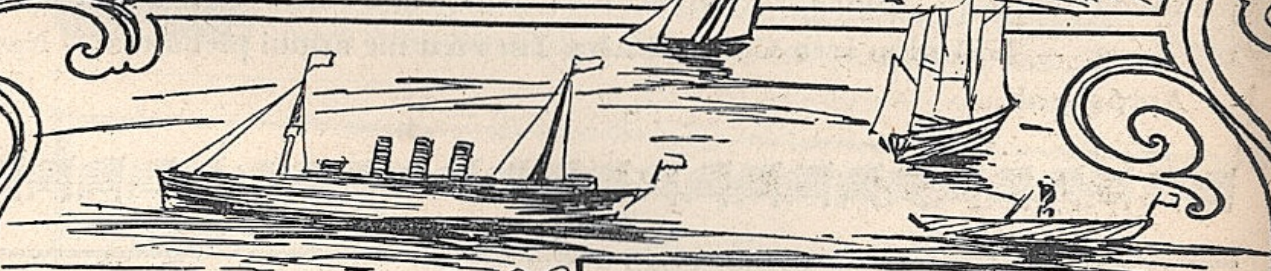

HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

34 ik szám.

1908. október 22

NAPTÁR.

Október 25. Vasárnap. Pünkösöd után 20-ik Vasárnap. Szent Krizantus és Dária vértanúk. — Boldog Alakok Margit.

Október 26. Hétfő. Evariszt pápa, Szent Krispin és Krispián vértanúk.

Október 27. Kedd. Szent Vince, Szabina és Kristéta vértanúk.

Október 28. Szerda. Szent Simon és Judás apostolok.

Október 29. Csütörtök. Szent Narcis jeruzsálemi püspök.

Október 30. Péntek. Szent Marcell és fiai — vértanúk.

Október 31. Szombat. Szent Takács regensburgi püspök.

Tartalom.

Szívtől-szívhez. Irta **Hoch Antal** O. S. B. pocahontasi lelkész. — Idegenben. Költemény. Irta **Rickert Ernő** st. pauli papnövendék. — Ne legyetek oktalanok. Irta **Böhm Károly** newarki plebános. — Egy koldus története. Irta **Messerschmiedt Géza** passaii plebános. --- Krónika. Irta **Csernitzky István** me adooi plebános. -- Naptár. --- Apróságok.

Aki szép, érdekes olvasmányra akar szert tenni, az
rendelje meg a Hajnalnál

A LOURDESI BOLDOGASSZONY

... című könyvecskét ...

220 oldal.

Ára postával együtt 20 c.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
 Rev. Geisa Messerschmidt
 217 Third St. Passaic, N. J.

Subscription Price — Előfizetés
 az Egy. Államokban és Kanadában
 One Year — egy évre \$1.00
 Magyarországon, külföldön
 Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
 under the Act of Congress of March 3, 1879.

SZÍVTÓL-SZÍVHEZ ...

— Őszinte szó az amerikai katolikus magyarokhoz. —

Irta Hoch Antal O. S. B.

Folytatás.

5. Hol van Jézus Krisztus otthona?

Fáradt vándor ballag az uton. Nyugalom után vágyik teste, bátorítás-vigasztalás után aggodó lelke. Szállást keres. Gondolkozik... Eszébe jut, hogy sok száz esztendővel ezelőtt valaki azt merte mondani a világnak: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok és én megnyihlek titeket.” Ez kell nekem. Ez a Krisztus szava. Lássuk, hol találom őt, melyik az ő otthona?

Egyszerre — mintegy varázsütésre — ott terem lelke szemei előtt néhány száz egymástól különböző épület. Mindegyiken ez a felirat: „**Én vagyok Jézus Krisztus igazi otthona. Jöjj be, szívesen látunk.**“

— Hogy — hogy? — mondá a vándor, — mind az volna az? Nem lehet. Nézzük csak az **alapköveket!**

És ámulva látja, hogy az egyiket Krisztus Jézus után sok száz évvel építették; a másik mindössze 200, a harmadik 300—400 éves, és voltak olyanok, melyek

csak most épültek s már is rajtuk a felirat: „Én vagyok a Jézus Krisztus otthona.“

Mi ez, — mondá vándorunk — emberi család, vagy ördögi gonoszság? Ezek közül egyik sem lehet Jézus Krisztus igazi otthona, hisz köztük és az Üdvözítő között nem száz — de ezer esztendő s még több idő folyt le. Nem. — Egyik se az én helyem. A hamisság bélyege áll rajtatok. — Megyek tovább és keresem az igazit, azt, mely egykorú a Megváltó Jézussal.

Csüggedten halad tovább a vándor . . . de ime ragyogó fényesség szökik arcába . . . távol a többitől hatalmas épület emelkedik . . . alapja mélyen a földbe építve, de tornyai fel az égig érnek, homlokán ragyog a felirat: „Én vagyok Jézus Krisztus igazi otthona. **A katolikus anyaszentegyház. Építette maga Krisztus Jézus.** Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és terhelve vagytok és én megenyhítlek titeket.“

Ez az! — Kiált a vándor s közelebb lép csodálni a fenséges épületet. Hatalmas az és gyönyörű!

Bástyája: az Isten tiz parancsolata. Sáncai: saját 5 parancsolata. Kertje: a szentségek; hit az ajtaja, reménység: az útja, szeretet: a világossága; ablakai: az okosság; falai: az erőslelkűség; védelmezői: az angyalok; gondozói: a püspökök, papok; forrás vize: a buzgóság; kincstára: az isteni kegyelem; ékességei: a szertartások; lakói: a menyország szentjei, a tisztítóhely üdvösség után sóvárgó lelkei és a földnek minden gyermeke, ki Krisztus tanítását **tisztán vallja és gyakorolja**; királynője a mindenkoron szeplőtelen Szűz Mária. Úra, koronája, királya, gazdája, apja ennek a fenséges épületnek: maga az Isten Fia, ami Üdvözítőnk, az Úr Jézus Krisztus!

Igen. Egyedül a katolikus egyház tudja kimutatni, hogy egykorú Krisztus földi esztendeivel. Ő tehát Krisztus igaz egyháza, a föld vándorló gyermekének otthona, örökkétartó boldogságának kikötője . . . — Folytatjuk. —

IDEGENBEN.

(ALEXANDRIN.)

Távol szép hazámtól, Mississippi partján,
Lombhullató fák közt bolyongok egyedül . . .
Hontalanúl, árván; nincs már édes hazám!
Idegen itt minden. Szememben könnycsepp ül.

Fáj a szívem nagyon; honvágy — sokszor száll meg
S nincsen senki, aki vigasztalna engem . . .
Nincsen anyám, aki mondaná: „szeretlek!”
Ne sirj; nem vagy árva én édes gyermekem.

Mégis, van egy anyám! Fönn a mennyben székel;
Gondomat viseli ez idegen földön,
Bánatban vigasztal, velem van Ő éjjel,
Szeret hön és ébreszt, hogy ha a nap följön.

Én hontalan árva, szívemben bánattal,
Sokszor elmerengek. Szép őszi éjszakán
Ajkaimról dal kél — magyar Máriadal,
Távol a hazától, Mississippi partján! . . .

Rickert Ernő.

„Ne legyetek oktalanok.“

Püünkösöd után 20-ik Vasárnapra.

Irta: Böhm Károly

Ne legyetek oktalanok . . . meg ne részegedjeteK — mondja Szent Pál apostol a mai szent-leckében. Mit szólnál ahoz, aki saját bankóit elégetné; vagy aki a fán ülve fejszével ép azt a galyat kezdené vágni, amelyiken ül; vagy aki sárral mosdanék? — Azt mondanád rá: oktalanság — esztelenség.

Nézd: holmi zöldeket összebeszélni, melyeknek se füle, se farka, az utcát végig orditozni, dülöngeni, piszkos dolgokat danolni, mindenkibe belekötni, káromkodni, verekedni, bicskázni; a házi népet üldözni — kinozni, a butorokat összetörni; keserves keresetedet néhány perc alatt elprédálni, családotat ruházat, élelem nélkül hagyni; szivedet, lelkedet tönkre tenni; eszedet, mely egyedül emel fel az állatok felé — elveszteni; — és mindezt csak azért, hogy mérget és tüzet ereszsZ le a torkodon: hát ez a mi? Nem oktalanság, nem esztelenség?

A részegeskedés, mióta csak a világ áll, még soha senkinek sem tett jót; ellenben millió és millió a sértegetéseknek, verekedéseknek, gyilkolásoknak, paráználkodásoknak, házasságtöréseknek, hajmeresztő káromkodásoknak, hamis esküdzéseknek, tolvajkodásoknak, s egyéb vérlázító büntényeknek a száma, melyek a részegségből eredtek. Hány embert fosztott az már meg becsületétől, állásától, keresetétől, sőt egész vagyonától! Hány embert fosztott az már meg egészségétől, testi épségétől, sőt életétől! Hány esetben tette az már a családi boldogságot tönkre! Hány házassági köteléket tépett az már széjjel! Hány féleszü, vagy rosztermészetü, egész életén át szerencsétlen sorsú gyermeket hozott az már világra! Hány tüzeset, robbanás, vonatöszszeütkezés történt már meg egy részeg fő vigyázatlansága miatt, a hol száz és száz ártatlan ember vesztette életét! Mennyi keserü könyvet fakasztott az már, mennyi ártatlan vért ontott az már, mennyi égbekiáltó bünt követett az már el, mennyi lelket vitt az már az örök kárhozatba! S mindezt semmi egyékért, egyedül csak azért a mértéktelen élvezetért, hogy az ember italt öntsön le a torkán. Nem oktalanság, nem esztelenség ez? Igenis, az ilyennek vette szent Pál apostol, ilyennek veszi minden ember, józan állapotában maga a részeges ember is. Az Isten pedig mit mondott? „Ha az, ki atyánkfiának neveztetik, parázna, vagy fősvény, vagy átkozódó, vagy részeges . . . : az effélével ne is egye-

tek“ azaz: asztalhoz se üljétek, hanem kerüljétek, (mint rühhel megvertet szokás kerülni) szent Pál 1 Kor. 5, 11. „Jaj nektek, kik reggel felkeltek a részegeskedésre és az estig való ivásra“ Izaiás próféta 5, 11 (Hétszáz évvel Krisztus Urunk előtt él-tél szent Próféta, s mintha csak Amerika magyar telepeit a szent vasárnapokon láttad volna!) Sem a tolvajok ... sem a részegesek nem fogják birni az Isten országát“ I Kor. 6, 9. Mondd meg nekem, Isten teremtése: megéri-e az az élvezet azt, hogy az ember érte feláldozza testi és lelki, ideiglenes és örök boldogságát, magára zúdítsa Isten átkát, magát az örök kárhozatba döntse? És mégis, oly sokan vannak, akik ennek a szenvedélynek rabjai. S honnét van az? Születni: úgy nem született senki. Megszokásból van az csak. Egyiket áldatlan szülei szoktattak rá, — ah azoknak se lesz talán soha Isten irgalmas! — mások meg önmaguk szoktatták rá a természetüket.

„Az ittas utálat barátainak, nevetség tárgya ellenségeinek, kiállhatatlan mindenkinek, utálatosabb az oktalan állatnál.“ Így prédikált s prédikációját az utókornak emlékül hagyta a még 4-ik században élt Aranyszáju szent János (†407). Szent Ambrus (†397) pedig azokhoz, kik csupa barátságból másokat leittatni szoktak, így szólott: „Boldogtalanok! ti meghivjátok barátaitokat azon szín alatt, hogy őket felvidámitsátok, pedig azon vagytok, hogy megöljétek; ti őket lakomára hívjátok, és sirba taszítjátok; bort kínáltok neki, s mérget adtok.“ Mily talpraesetten rá illik ez a prédikáció a keresztelőkre, lakadalmakra, névnapokra, áldomásokra, halotti torokra, „pedanapokra“, meg ebben a pénzes Amerikában divó ugynevezett „trittolás“ ra, mely már nem egy jó ifjúból vén megrögzött korhelyt nevelt.

Lássuk csak, mi józanított ki egy francia diákot. Ez az iskolaév bevégeztével Párisból haza készült a szünidőre. Búcsúestély és berugás nélkül az persze meg nem történhetett; s így ő másnap reggel rossz gyomorral meg jókora fejfájással ült föl a lovára. Útközben vízhez vezette lovát, hogy megitassa. A ló szomjas volt, ivott, s mikor eleget ivott, abbahagyta. De ő tovább nógatta s ráncigálni kezdte, hogy még igyék. De biz az rá se nézett többé. Akkor a mi diákunk gondolkodóba esik: „Lám! te már sok éve tanúlsz Párisban, s mégis e ló okosabb te náladnál. Ha te tegnap mértéket tartottál volna az ivásban, mint itt e ló tart, akkor ma nem volna oly kinos gyomor- és fejfájásod.“ Ezt a diákot már a pusztá gyomor és fejfájása kijózanította s téged ki ne józanítson az a sok nyomoruság és gonoszság, a mit már a részegség e világon okozott? Meghatóbb azonban a következő történet. A hires svéd király, XII. Károly, fiatal korában szenvedélyesen

megszerette a bort, s nem egyszer be is kapott. Egyszer ily alkalommal nagyon durva szavakkal találta illetni édes anyját. Másnap egyik jó barátja figyelmeztette a királyt a tegnapi estére. Károly nyugodtan hallgatta barátja szavait; azután egyszerre egy pohár bort rendelt, ezzel bement öreg anyjához, s így szólt hozzá: „Anyám, Felséges Asszonyom! Én kegyedet tegnap megsértettem és bánatot okoztam kegyednek.“ Erre kiitta poharát az utolsó cseppig, s azután így szólt: „ez volt az utolsó pohár bor, amelyet életemben ittam; többé nem iszom soha!“ És szavát beváltotta s emléke el nem évül. A józanság híres fejedelmé tette, míg másképp elzüllött volna. Te is trónörökös vagy, jövendő király vagy, és pedig mennyekben: tehát vigyázz!

ELSŐ BÚCSÚ.

A Mária, Magyarok Nagyasszonya pártfogása alatt álló nort-hamptoni (Pa.) magyar-német új templom múlt héten tartotta legelső 40 órai ájtatosságát. Lélekemelő volt az ünnepség vallásos sikere. A hálaadó körmeneten körülbelül 500 hívő vett részt, mindegyik égő gyertyával kezében. A szomszédos házak ablakai ki voltak világítva. Sólymos Oszkár plebánost hat oltártársa segítette az istentiszteletek végzésében. Az ifju lekipásztor alig egy esztendő alatt tiszta cementből hatalmas templomot emelt a Magyarok Nagyasszonyának dicsőségére. A loraini magyar templom után hasonló elpusztíthatatlan anyagból ez a második. Ft. Sólymos Oszkár nehéz feladata annyival is érdekesebb, mivel a Magyarországból ideszármazott hazafias németek összetartását tűzte ki célul. E szép célt mellesleg egy most indított katolikus német havi folyóirattal is szándékozik elősegíteni. A folyóirat címe: „Regnum Marianum“, előfizetési ára 70 cent. Változatos tartalma erős magyar hazaszeretetet lehel.

Cs. I.

☞ TÁRCA. ☞

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Folytatás.

Október 10-én reggel 8 órakor súlyos léptek zaja hangzott a börtön folyósóján. A benlévők ajkain borzadalmas sóhajtás fakadt:

— Ah, kit visznek ma? . . .

Nemsokára nyikorogva tárult ki a vasajtó.

Ugyanaz a tiszt lépett be, akivel már találkoztunk — és a börtön öre. — A tiszt vadul zúg:

— A Lavoir család és Bouguer püspök! Kövessenek! . . .

— Itt vagyunk — szólt egy ifju, de határozott hang. A 14 éves Lavoir Ferenc volt.

— Jól van, de hol a püspök? . . .

Keresik a püspököt, meg is találják összegörnyedve egy sarokban — halva . . .

— Sebaj! Ennyi vér is elég lesz reggelire. Most hát előre.

Megindult a gyászos menet. Legelől egymást kézenfogva a két kis ártatlan Lavoir leánya. Tudták is ők hová mennek. Csakhogy kiszabadulhattak a szörnyű helyről . . . De tudták a szülők. Tudta anyjuk, az angyalszívű Angela, aki most halálsápadtan — tántorogva követte őket . . . Tudta Lavoir, hogy ez az utolsó nap, és nem kel fel nekik többé a hajnal . . . A tiszt és a börtön öre közrevették Ferencet s úgy követték a családot. Hatalmas tölgyfa ajtó nyillott meg előttük. A vérbiróság előtt állott a család.

— Lavoir — szólt — a bíró — (aki néhány héttel ezelőtt utca-seprő volt) — Lavoir, önt és családját halálra ítélte a „nemzet.“ Az ítéletet egy óra múlva fogják önökön végrehajtani.

— Uraim, hisz ki sem hallgattak, hát hogy lehet . . .

— Semmi kihallgatás. Ön királypárti s ezzel sorsa megvan pecsételve.

— Az Istenre kérem önöket, szólt most Lavoir összeszedve minden erejét, — tekintsék nőmet és ártatlan gyermekeimet. Hisz ők senkinek a világon nem vétettek . . . Ám haljak meg én, ha bűnöm: az igazság, de ők . . .

— Ne fecsegjen — vágott közbe a bíró . . . legfeljebb . . . — és itt Ferencre tekintett — ennek a fiúnak adunk kegyelmet.

— Köszönöm nem kell! — felelt bátor hangon Lavoir Ferenc. Ott akarok meghalni, ahol apám — anyám s testvéreim feje porba hull . . .

— Azért se halsz meg! rivall rá a bíró. Hordozd a kint szivedben mig élsz és tudd meg, mi a szabadság!

— Ne ellenkezz gyermekem — szólt az apa. — Legyen meg az Isten akarata . . .

A bíró egy intésére Ferencet félre vezették, még azt se engedték meg neki, hogy megcsókolja utoljára apját — anyját — kis testvéreit, akik utána kiáltottak, „Feri, gyere velünk meghalni.“ . . . Nem. Mint a vérszomjas fenevadak, úgy rontottak a bakók Lavoír családjára, s tuszkolták őket kifelé az ajtón. Hangos sirás-zokogás töltötte be a termet. Angela még egyszer visszatekintett . . . fiát kereste. Ott állott Ferenc a padok megett . . . szemek találkoztak . . . Ah, micsoda tekintet volt az . . . az utolsó ezen a földön . . .

Lent, a bírósági épület kapuja előtt várt rájuk a „szégyen taliga.“ Két kerekű rozoga tákolmány volt az egész. Ebbe kellett szállniok. Fényes nappal, Páris legnépesebb utcáin, ezernyi néptömeg szemeláttára hurcolták vérpadra Lavoirt, feleségét és két ártatlan gyermekét. — Egy fordulónál előttük állott a tér. Középen egy magaslaton a vérpad s ezen a „guillotine“, (lenyalkazó gép), előtte hatalmas kosár fűrész perral telve. Ebbe hulltak a levágott fejek . . . Környöskörül sűrűn szorongott a tömeg . . .

Most lépett fel elsőnek Lavoír, utána vánszorgott félholtan szegény Angela, s aztán két angyalarcú piciny leánya . . . Lavoír megállott. Egy gondolattal végig futott egész életén, mint a hogy a haldoklók teszik . . . Keresett, de nem talált semmit, ami lelkét nyugtalanította volna. Nemrégén tett őszinte töredelmes gyónást . . . a börtönben. E helyett, mintegy látomásban — egyszerre lelke előtt termett az a sok száz, sőt ezerre menő ember, a kiket segített, vigasztalt, táplált, nevelt. És köldögnak érezte magát. Igen. A halálnak e szörnyű percében, az a gondolat, hogy „jót tettem szegény felekarátáimmal“ — olyan vigasztalással töltötte el lelkét, melyet leírni nem lehet. Ez adott neki erőt.

Igy volt Angela is. A legáldottabb szívű nők egyike. Piciny feszületett vett elő kebléből, megcsókolta s aztán Lavoirnak nyujtotta e szavakkal:

— Szeretett Uram! A legeslegelső csók, melyet váltottunk, a házasság szentségénél történt a feszületen keresztül. Im itt az utolsó csók.

Lavoír megragadta a keresztet s megcsókolta.

Mi történt erre? . . .

Ah, takarjuk el szemeinket, hogy ne lássuk a borzalmas halál perceit . . .

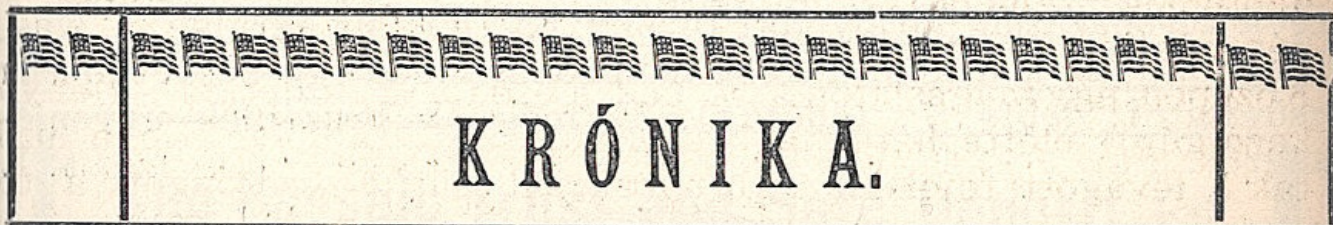
Tíz perc múlva a hóhér odarohant a fűrészporos kosárhoz és egymásután négy fejet mutatott fel az örjögő tömegnek; egy javakorában lévő férfiét, egy női fejet, melyet hosszú dús hajánál fogva tartott és két mosolygó angyali gyermekarcot . . . A Lavoir családnak vége volt.

A környöskörül szorongó nép a fejek láttára éktelen ordításba tört ki:

— Éljen a SZABADSÁG! . . .

E percben egy fiatal ember tört magának utat a tömegben keresztül. Ki volt az? Hová futott? Talán a fejek látása izgatta fel? . . . Majd meglátjuk.

— Folytatjuk. —

£ A káromkodás ellenmérge. Newarkon, N. J., Jézus szent nevének pártfogása alatt társulat alakult, melynek tagjai között szigorúan tilos a káromkodás. E társulatnak a newarki hitközségek mindegyikében van fiókjá. Október második vasárnapján Jézus szent nevének eme társulata nyilvános körmenet rendezése által mutatta be gyors elterjedését. 18 ezer kath. férfi vett részt e körmenetben, melyet a más vallásúak közül 50 ezeren csodáltak meg. A város polgármestere dísz-örséget rendelt e magasztos processzióhoz, mely a legteljesebb rendben vonult a püspöki templom terére, hol O'Connor főpásztor Isten szabad ege alatt áldást adott a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. — E vallásos tüntetésnél Krózser István honfitársunknak dicsegetre méltó szerepet juttatott az isteni Gondviselés. A mint ugyan is a menet előrehaladt, két rakoncátlan angol fiúcska, keresztül furakodva a magyarok csapatján, az utca másik oldalára akart jutni. Iramodásukban nem figyeltek a szembejövő villamosra. Szemtanúk állítása szerint föltétlenül végiggázolrajtuk a kocsit, ha Krózser honfitársunk a legutolsó pillanatban vissza nem rántja őket a sinektől. — Minden esetre érdekes, hogy a káromkodás kerülése nem csak a lelket, hanem még a földi életet is megmentheti.

☛ **Egy minta cucilista.** Az amerikai szocialisták legujabbi elnökjelöltjét Debs Jenőnek hívják. Hóditó körútja alkalmával a mult napok egyikén Detroitban (Mich.) is megfordult. **Húsz ezer dollárba kerülő külön vonaton vitette oda drága testét.** 28 tagból álló személyzete (titkár, szakács, inasok megmiegymás) éjjel-nappal felszolgált neki. Detroitban mikor a cucilisták küldöttsége érte jött, hogy jöjjön már dikciózni a kibérelt terembe, azt felelte nekik, hogy ő csak batáron kocsikázik oda; beszélni meg csak úgy beszél, ha minden hallgató 15 centet drukkol ki az ajtónál. Vitte is a négy kerekű hintó az „**egyenlőség**“ lovagját. Mire a dikciózás véget ért, titkárja „szerény“ hangon dollárkákat kért az „alkotmányos“ költségek fedezésére. Nos, kedves cucilista honfitársak, most már kiállhattok a placra. Elő a 15 centekkel, mert Debs úr 20 ezer tallérba kerülő, muving pikcsörje nem holmi közönséges nikli-só (nickle-sow). Rakjátok össze a dollárkákat, mert Debs ur szakácsa csak nem főzhet cibérét a koronázatlan királynak! Bizony ha Debs ur kerülne a washingtoni fehér házba, nevébe nem sokára még egy betüt lehetne csúsztatni: **debts** . . . (adóság). És még ők beszélnek egyenlőségről . . .

Cs. I.

„SZERKESZTŐI ÜZENETEK.”

Potya Kázmér. Amerika. Ön azt írja, hogy „az ilyen Hajnal-féle ujságból csak a papok zsebeit tömjük . . .“ All right! Hcgymilyen duzzadt az én zsebem a Hajnal révén azt csak aklcr látná be, ha tudná, hogy:

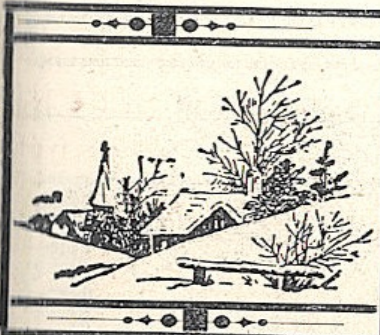
1-ször lopom a papirost; 2 szor lopom a betüket; 3-szor olyan nyomdászai vannak a Hajnalnak, akik a szép tiszta őszi napsugárból is megélnék; 4-szer a posta egészen ingyen szállítja a Hajnalt; 5-ször Amerikának minden vasútja ingyen rendelkezésünkre áll és végre 6-szor: a Hajnal most épített egy 12 emleletes palotát New Yorkon azon a pénzen, amit a potya-olvasóktól kapott. Azért lássa, **mindennek dacára szivesen küldöm a Hajnalt azoknak, akik egy kártyán tudósítanak, hogy csak küldjem tovább, ha a jobb munkaviszonyok beállanak tudni fogják kötelességüket.** — Szerk.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás
ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosabban szállítunk.

Cim: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt :

Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
16 éve építész-mérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

..... Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, fiúvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-meltea, egri és máriacelli gyomorceppék, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely a **köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! Uj!

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N. J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely pereben olcsón kaphatók.

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

.. : 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. .. :

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnevű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendői amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat -- mondhatnám -- egész könyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholszem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. — Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

  H A J N A L.

No. 34. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Okt. 22. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey!

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben